

1. Мамандық атауы: 07150100 - Машина жасау технологиясы (түрлері бойынша)

Біліктілігі: Техник-механик

Оқу мерзімі: 11 сынып негізінде 2 ж. 6 ай

9 сынып негізінде 3 ж. 6 ай

Бейіндік пән атауы: Алгебра, Физика (9 сынып)

Алгебра және анализ бастамалары, Информатика(11 сынып)

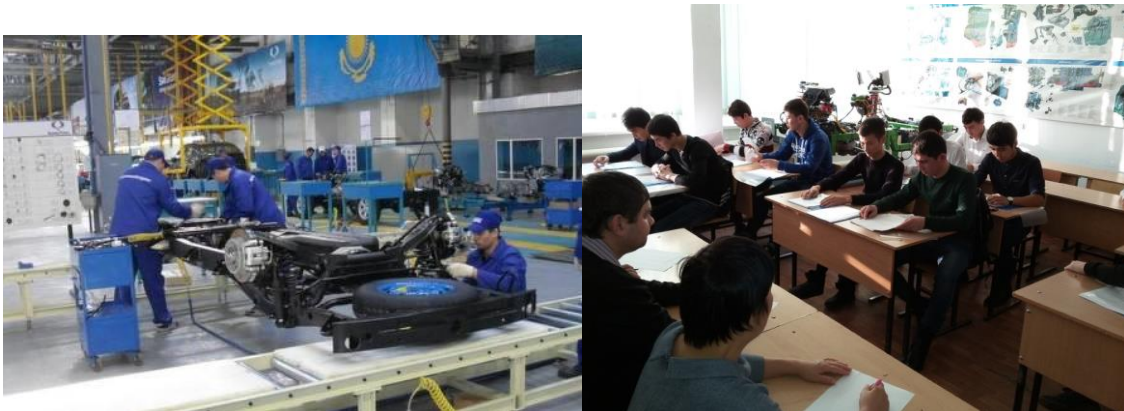

2. Ұқсас мамандықтар:

- ✓ Механикалық өңдеу бойынша техник-технологы;
- ✓ конструкторлық құжаттарды әзірлеуші техник-конструкторы;
- ✓ еңбекті мөлшерлеу технигі;
- ✓ сандық-бағдарламалық басқару станоктарының операторы;
- ✓ сандық-бағдарламалық басқару станоктарының техник-бағдарламашы;
- ✓ кең профилді станокшы.

3. Кәсіптік қызметтік саласы: Қызмет көрсету

- СББ-мен (сандық бағдарламалық басқару) материалдарды өңдеу станоктарда қазіргі заманғы жүйелерімен басқаратын бағдарламалар процестерді құру;
- СББ-мен металл өңдеу станоктарында бөлшектерді механикалық өңдеу процестерін жүзеге асыру;
- өндірістік учаскесінің және оған бағынысты персоналдың жұмыстарын ұйымдастыру;
- металл өңдеу станоктарына қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарды орындау техникалық басшылық пен жүзеге асыру;
- станоктардың қызмет мерзімі арттыру және жабдықтың тоқтап қалуын қысқарту, іс-шараларды әзірлеу, жөндеу бойынша прогрессивтік әдістерін енгізу;
- өртке қарсы қорғау және қауіпсіздік техникасы ережесін сақтау және қауіпсіздігін қамтамасыз ету енгізу, жөндеу сметаларын, жөндеу құжаттамаларын құрастыру;

4. Мамандықтың біліктілігі.

- ✓ Еңбек пәні бойынша кәсіптер түрі: техникалық құралдарды құру, монтаждау, жинау және баптаумен байланысты мамандықты қамтиды
- ✓ Кәсіптер түрінің белгісі бойынша мақсаттары: «Адам - техника» түрі мамандықты түрлендіру

- ✓ **Кәсіптер еңбек белгісіне қарай:** автоматтандырылған және автоматты жүйелер қолдануына байланысты мамандық, сондай-ақ машина-қол еңбегі мамандығы
- ✓ *орындаушылық*

5. Мамандық сипаттамасы:

1014000 «Машина жасау технологиясы» – халық шаруашылығының басты саласы болып табылады, ол басқа салаларын дамыту мүмкіндігін анықтайды. Машина жасау өнеркәсібін дамыту қоғамның әл-ауқатын арттыруға ықпал етеді. Барлық машина жасау салалары және басқа да саланың тыныстіршілік машина жасау бейініндегі мамандарға мұқтаж.

XXI ғасырда машина жасау технологиясы – бұл кешенді зерттейтін дайындау кезінде қолданыстағы машиналар мен заңдылықтары үшін оларды өндірісте пайдалану жаңа бөлшектерді және машиналарды берілген сападағы қолдану негізінде компьютерлік техника мен автоматтандырылған жобалау компьютерлік жүйеде.

6. Маманға қойылатын ерекше талаптар:

- – техникалық ойлау;
- – бейімділік талдау және болжам;
- – кеңістікте елестету;
- – рационализаторлық қабілеттері;
- – көру жады дамыған және көзбен өлшеу;
- – жауапкершілік;
- – талапшылдық;
- – бейімділік.

7. Медициналық қарсы көрсетілімдер:

- ✓ Қол қозғалысын шектейтін аурға
- ✓ Қол біліктерінің қозғалысының бұзылуы
- ✓ Психикалық және жүйке аурулары
- ✓ Көру және дыбыс есту сезім мүшелері бұзылушылықтары

8. Кәсіптік дайындыққа қойылатын талаптар:

Маман білу міндет:

- машина жасау технологиясын дамуының жетілдірілуі: автоматтандырылған металлөндегіш жабдықтарда технологиялық үрдістерді дайындау әдістері, соның ішінде сандық бағдарламалық басқарылуы бар станоктарда
- машина жасау саласында жүргізілетін, нормативті-техникалық құжаттамаларды
- металл өндегіш станоктарға қызмет көрстеу мен пайдалану кезінде жұмыстардың техникалық нормалануын, соның ішінде сандық бағдарламалық басқарылуымен
- технологиялық қажеттіліктерді таңдау әдісін

Маман үйрену міндет:

- мемлекеттік стандарттарды қолдану, өндірісте сапалы өнімді басқару жүйесіне баға беру
- материалдардың шығын нормасына, уақыт нормасына және кесу режиміне есептеме жүргізу
- өнімнің өзіндік құнын, бағасын және пайдасын жоспарлау
- кейбір жұмыс түрлерін нормалау кезінде анықтамалық және нормативтік әдебиеттерді пайдалану
- жеңіл бөлшектердің сызбаларын құру және оқу, мамандық бойынша номограммаларды, графиктерді және диаграммаларды орындау

9. Қолданылу саласы:

Өндірісті ұйымдастыру учаскесінде – учаске шебері (механикалық, механикалық-құрастыру, қазандық-дәнекерлеу және т. б.);

- машина жасау өндірісінің бұйымдарын техникалық бақылау - шебері – ТББ бақылаушысы;
- техникалық өндірісті дайындауды ұйымдастыру (бұйымның технологиялық құжаттаманы дайындауды әзірлеу) – цех технологы немесе кәсіпорын бөлімінің бас технологы;
- конструкторлық қызметі (конструкциялардың бөлшектері мен машиналар тораптарын мен аппараттарды әзірлеу, технологиялық керек-жарақтарды, құрылғылар) – техник-конструктор.

10. Еңбек шарты:

Машина жасау кәсіпорын кешенінде механикалық және механикалық құрастыру цехтар мен зертханаларда, технологиялық және конструкторлық бюролар мен басқа да зауыттар бөлімдерінде, кәсіпорындарда осы мамандықтың түлектері мына лауазымдарда жұмыс істей алады: техник-технолог, техник-конструктор технологиялық жабдықта, технологиялық жабдықтарды жөндеу бойынша техник-механик, еңбекті нормалау бойынша техник, сондай-ақ жұмыс орындарында маманның біліктілік деңгейі талап ететін орта кәсіптік білімі

11. Кәсіптік қауіп:

Зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік фактордың орындау кезінде еңбек (қызметтік) міндеттерін немесе жұмыс берушінің тапсырмаларын әсері қызметкерді, нәтижесінде орын алған жарақат немесе улану қызметкерді, кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен айрылу дәрежесін, кәсіптік ауруғаоны әкелген

12. Талап етілетін кәсіптік білімдер:

Қазіргі заманғы машина жасау талап бойынша мамандарды машина жасау технологиясы терең білімі бар саласында технологиялық процестерді жобалау және технологиялық жабдықтың жаңа түрлерін өндірісті ұйымдастыру және басқару, кешенді өндірістік процестерді автоматтандыру, қазіргі заманғы станоктарының сандық бағдарламамен

басқарылатын (СББ) және робототехникалық жүйелер, оның прогрессивті тәсілдерін, материалдарды өңдеу, есептеу техникасын пайдалану үшін зерттеу, жобалау және технологиялық процестерді басқару.

13. Мансаптық өсу:

Ерекшелігі кәсібінің қажеттілігі болып табылады тұрақты біліктілігін арттыру, өйткені машина жасау – ең қарқынды дамып келе жатқан облыстары. Программист білуі керек, ағымдағы жай-технологиялар тез бейімделу және үнемі жаңа технологияны үйрену.